

навчальних закладів. Київ : Національна музична академія України ім. П. Чайковського, 2010. 592 с.

Брунеткіна Алла,
викладачка Комунального закладу
початкової спеціалізованої освіти
«Мистецька школа №16» (м. Одеса)

СОЛЬФЕДЖІО НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ СТАНОВЛЕННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСІТИ

***Анотація.** У статті представлений погляд на викладання сольфеджіо на сучасному етапі становлення мистецької освіти. Відображено різноманітність форм роботи на уроках сольфеджіо, підкреслено необхідність посилення привабливості викладання цього предмета. Наведені приклади методичних матеріалів, які можна використати у практичній роботі викладача сольфеджіо дитячої музичної школи.*

***Ключові слова:** сольфеджіо, ігрові форми, інформаційні технології.*

Стрімкий розвиток інформаційного суспільства характеризується насиченістю різноманітною інформацією, яку молоде покоління отримує із різних технічних пристроїв (планшети, телефони, гаджети тощо). Зазначимо, що ця інформація сприймається поверхнево, не вчить аналізувати, мислити, не формує критичне мислення. Мистецькі школярі як державні культурні та освітні установи змушені реагувати на ці зміни і вносити певні корективи в освітній процес. Переосмислення потребує використання традиційних технологій, прийомів навчання, оновлення форм і методів роботи, пошук нових інноваційних методик навчання учнів музичному мистецтву.

Викладання «Сольфеджіо» у мистецькому закладі має стати привабливим і необхідним для вивчення новими поколіннями учнів. Часто учні, які прийшли навчатися у мистецьку школу (дитячу музичну школу), вважають, що вчитися їм буде легко, зовсім скоро вони будуть грати і співати. Проте

обов'язкове вивчення «Сольфеджіо» потребує від учня певної наполегливості і системи у навчанні.

Сольфеджіо в процесі навчання юного музиканта відіграє величезну роль. Саме цей предмет виробляє у них певну систему знань і навичок для їх подальшої музичної діяльності. Однак сама дитина часто не розуміє навіщо їй цей предмет. Іноді сольфеджіо – це абстрактні, незрозумілі і малоцікаві правила і закони. Тому перед педагогом стоїть завдання зацікавити учня, створити навколо нього своєрідну музичну ауру.

У цьому йому допоможуть ігрові методи навчання, бо для учнів гра – це важлива сфера життєдіяльності дитини, світ її практичної діяльності, активна форма пізнання навколишньої дійсності. Гра – регулятор всіх життєвих позицій дитини, дедитина і учень, і вчитель одночасно.

За даними ЮНЕСКО людина на слух сприймає і запам'ятовує 15% інформації, за допомогою органу зору – 25%, одночасно за допомогою слуху і зору – 65%, а якщо ця інформації отримується у процесі певної дії, то процес запам'ятовування відбувається швидше. Саме ігрові форми роботи дозволяють залучити всі можливості задля ефективності процесу отримання знань у курсі «Сольфеджіо».

У програмі «Сольфеджіо» представлені різні теми для опрацювання. Дитина з перших уроків отримує безліч досить абстрактної для неї інформації. Якщо викладач музичного інструменту має можливість закріпити будь-які поняття грою на інструменті, тобто конкретним музичним прикладом, то викладачеві сольфеджіо деколи доводиться давати новий матеріал непомітно у формі гри, казки, загадки тощо. Тут необхідно залучити фантазію і активність самих дітей. Дуже важливу роль у навчанні грає різноманітність. Діти люблять дізнаватися нове, але вони так само люблять повторювати те, що знають, причому знають добре, бо це приносить їм задоволення. Ця властивість дитячої психіки – основа навчання будь-якого предмета і сольфеджіо зокрема.

Гра спонукає дитину до самостійної і добровільної діяльності. Дух суперництва змушує самих недбайливих брати участь у процесі навчання.

Наголосимо, що сучасні освітні завдання вимагають використання новітніх технологій у навчальному процесі. Створення і розвиток інформаційного суспільства передбачає широке застосування інформаційних технологій в освіті, що визначається рядом факторів:

- впровадження комп'ютерних технологій в освіту істотно прискорює передачу знань і накопиченого технологічного та соціального досвіду людства не тільки від покоління до покоління, а й від однієї людини до іншої;

- сучасні комп'ютерні технології, які підвищують якість навчання і освіти, дозволяють людині успішно і швидко адаптуватися до навколишнього середовища та соціальних змін;

- активне і ефективне впровадження цих технологій в освіту є важливим чинником створення системи освіти, що відповідає вимогам інформаційного суспільства та процесу реформування традиційної системи освіти в світі вимог сучасного суспільства.

Інформаційні технології дозволяють на уроці використовувати текстову, звукову, графічну і відео-інформацію та її джерела. Методичні можливості уроку «Сольфеджіо» цим збагачуються. Для підвищення мотивації учнів у навчанні можна використовувати дитячі електронні мультимедійні презентації, кліпи, фізкультхвилинки, звукові фонограми музичних творів, пісень (плюс, мінус).

В інтернеті з'явилася велика кількість відеороликів з сольфеджіо різних авторів: Г. Веннічук [1], О. Карелкіної [2], О. Кашкахи [3], А. Наумової [4] та багатьох інших; сайти з навчально-методичними матеріалами: «Музично-теоретична кухня» [5], інтернет-конференція «На урок» [6] і багато інших. Всі матеріали можна використовувати як при дистанційному, так і при очному навчанні.

Застосовуючи інформаційно-комунікаційні технології, необхідно розуміти, що комп'ютер – це тільки помічник у ознайомленні учнів музичної школи з основними музично-теоретичними поняттями. Тому потрібно поєднувати використання комп'ютерних програм з іншими видами діяльності і

пам'ятати, що для дітей молодшого віку перебування за комп'ютером має бути обмежене часі. Доцільним є застосування різноманітних форм роботи на заняттях з сольфеджіо.

Отже, питання удосконалення процесу опанування сольфеджіо в сучасній системі музичного виховання досить серйозне і потребує спільних координованих зусиль методистів, викладачів мистецьких шкіл.

Важливо, щоб учень, який приходить на урок сольфеджіо, розумів, що саме на цих заняттях він отримає навички швидкої концентрації уваги, розвине свою пам'ять і асоціативну базу, що стане в нагоді в різних областях його майбутньої діяльності, незалежно від того, стане він професійним музикантом чи ні. Для цього сольфеджіо в XXI столітті треба викладати так, щоб переконати учня в дивовижних можливостях цього предмета.

Список використаних джерел

1. Веннічук Г.
URL: https://www.youtube.com/channel/UCgWcYSTIw_Kn545WuJSgXoQ/videos
2. Карелкіна О.
URL: <https://www.youtube.com/channel/UChqMM3g4tXmN91jQHNrn-2Q>
3. Кашкаха О. URL: https://www.youtube.com/channel/UCGjU2TGc_ruv_-Z729HXRPQ
4. Наумова А. URL: <https://www.youtube.com/@moderato1985>
5. Музично-теоретична кухня. URL: https://www.youtube.com/channel/UCrYHygcTyJQ1zfRoOhz8eJw/videos?view=0&sort=dd&shelf_id=0
6. Освітній проект «На Урок» для вчителів. URL: <https://naurok.com.ua>

Булда Ірина,
викладачка КЗ «Чорнухинська
дитяча мистецька школа» (сmt. Чорнухи)

МУЗИЧНА СПАДЩИНА Г. СКОВОРОДИ

Анотація. У статті представлено аналіз музичного стилю кантів як